

Romániai magyar választók 2000 szeptemberében* (Szociológiai felmérés)

A mintavétel szerkezete: mintavételi eljárás és szerkezet

A jelen kutatásban alkalmazott minta 1164 18 év fölötti, önmagát magyar nemzetiségűnek valló egyént számlál, akik Erdély magyar lakosságának reprezentatív mintáját képezik - 95%-os valószínűséggel, +/- 3%-os maximális hibalehetőséggel.

A mintavételi eljárás a többfázisos rétegzett mintavételt és - a kutatás szempontjából meghatározó - bizonyos jellemzők alapján csoportosuló rétegek esetében alkalmazott valószínűségi mintavételt kapcsolja össze.

A mintavétel kiindulópontjával a 16 erdélyi megye 1992-es népszámlálási adatai szolgáltak, melyek részben kiegészültek 1997-es adatokkal is, figyelembe véve minden helység etnikai- és kormegoszlását, valamint a falu-város részarányt. A helységek tehát a következő kritériumok alapján csoportosíthatók: etnikai dominancia, a helység adminisztratív státusa, falusi-városi környezet, történelmi-földrajzi területi megoszlás.

Ily módon, az első kritérium alapján - csoportközi, minél homogénebb klasszterek szerkesztésével, valamint a standard eltérések csökkentésével - bizonyos, többségében román, illetve többségében magyar nemzetiségű vidékek határolhatók el, az ott élő magyar lakosság részarányának függvényében.

1. táblázat. A magyar nemzetiségű lakosság megoszlásának függvényében vizsgált területek

A magyarok részaránya alapján csoportosítva	Magyar lakosság	Százalékarány	Mintában szereplő arány
Dominancia (90% körül)	509 351	31,7	34,3
Többség (75% körül)	243 231	15,2	12,7
Egyenlőség (50% körül)	274 383	17,1	21,2
Kisebbség (25% körül)	399 976	24,9	22,9
Távolmaradás (2-3% körül)	178 406	15,2	8,8
Összesen	1 605 347	100,0	100,0

A második csoportosítási kritériumot a helység adminisztratív státusa jelentette, melynek alapján az adott település a municípiumtól kiinduló és községig vagy községhez tartozó faluig tartó skálán jelölhető be.

2. táblázat. Az erdélyi magyar lakosság megoszlása a helység adminisztratív státusa alapján

Adminisztratív státus	Gyakoriság	Százalékarány	Mintában szereplő arány
Municípium	624 281	38,9	38,1
Város	241 018	15,0	16,2
Külvárosi település	41 503	2,6	2,2
Községközpont	387 396	24,1	26,2
Hozzá tartozó falvak	311 149	19,4	17,3
Összesen	1 605 347	100,0	100,0

A harmadik kritériumot a falu-város település megkülönböztetése, s az ennek alapján történő besorolás képezte.

3. táblázat. A lakosság falu-város szerinti megoszlása

Falu/város	Magyar lakosság	Százalékarány	Mintában szereplő arány
Városi környezetben	865 299	53,9	54,3
Falusi környezetben	740 048	46,1	45,7
Összesen	1 605 347	100,0	100,0

A földrajzi besorolás a lakosság megyénkénti hovatartozása alapján vagy a történelmi felosztás figyelembevételével történhet: Bánát (SV), Partium (NV), Közép-, Északi terület és Székelyföld (E).

4. táblázat. Földrajzi felosztás

Földrajzi felosztás	Magyarlakosság	Százalékarány	Mintában szereplő arány
Közép	285 758	17,8	18,0
Észak	139 160	8,7	8,3

Partium (N/V)	382 254	23,8	24,2
Bánát (SV)	70 676	4,4	4,6
Székelyföld	727 499	45,3	44,9
Összesen	1 605 347	100,0	100,0

Véletlenszerű kiválasztás alapján, a fenti kritériumokat betartva, 81 helység került a mintába. A mintába kerülő egyéneket helységenként a háztartások egyszerű véletlenszerű kiválasztásával, a kor és nem szerinti megoszlások figyelembevételével nyerjük.

K1. Az Ön véleménye szerint az országban a dolgok jó vagy rossz irányban haladnak ?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)*	15	1,3	1,3
Jó irányba (2)	142	12,2	12,2
Rossz irányba (3)	896	77,0	77,0
Nem tudja (4)	111	9,5	9,5
Összesen	1164	100,0	100,0

K2. Milyen mértékben van megelégedve a jelenlegi életkörülményeivel?

--	--	--	--

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	3	0,3	0,3
Teljes mértékben (2)	23	2,0	2,0
Nagyrészt (3)	282	24,2	24,2
Inkább elégedetlen (4)	563	48,4	48,4
Teljes mértékben elégedetlen (5)	290	24,9	24,9
Nem tudja (6)	3	0,3	0,3
Összesen	1164	100,0	100,0

K3. Mit gondol, jobban vagy rosszabbul fog élni egy év múlva?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	6	0,5	0,5
Sokkal jobban (2)	11	0,9	0,9
Valamivel jobban (3)	249	21,4	21,4

Hozzávetőleg ugyanígy (4)	329	28,3	28,3
Valamivel rosszabbul (5)	321	27,6	27,6
Sokkal rosszabbul (6)	128	11,0	11,0
Nem tudja (7)	120	10,3	10,3
Összesen	1164	100,0	100,0

K4. Ha visszagondol, hogyan él most a múlt év októberéhez viszonyítva?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes Százalékarány
Nem válaszol (1)	5	0,4	0,4
Sokkal jobban (2)	15	1,3	1,3
Valamivel jobban (3)	160	13,7	13,7
Hozzávetőleg ugyanígy (4)	472	40,5	40,5
Valamivel rosszabbul (5)	361	31,0	31,0
Sokkal rosszabbul (6)	141	12,1	12,1

Nem tudja (7)	10	0,9	0,9
Összesen	1164	100,0	100,0

K5. Ha jövő vasárnap elnökválasztást szerveznének, Ön...

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékárány
Nem válaszol (1)	2	0,2	0,2
Biztos, hogy elmegy szavazni (2)	744	63,9	63,9
Valószínű, hogy elmegy szavazni (3)	225	19,3	19,3
Nagyon valószínű, hogy nem megy el szavazni (4)	53	4,6	4,6
Biztos, hogy nem megy el szavazni (5)	112	9,6	9,6
Nem tudja (6)	28	2,4	2,4
Összesen	1164	100,0	100,0

K6. Ha a jövő vasárnap elnökválasztást szerveznének, Ön kire szavazna?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	14	1,2	1,2
Corneliu Vadim Tudor (2)	8	0,7	0,7
Frunda György (3)	769	66,1	66,1
Ion Iliescu (4)	15	1,3	1,3
Marian Munteanu (5)	3	0,3	0,3
Mugur Isărescu (6)	76	6,5	6,5
Petre Roman (7)	18	1,5	1,5
Teodor Melescanu (8)	11	0,9	0,9
Teodor Stolojan (9)	48	4,1	4,1
Más személy (10)	12	1,0	1,0
Nem megy el szavazni (11)	79	6,8	6,8

Nem tudja (12)	111	9,5	9,5
Összesen	1164	100,0	100,0

K7. Véleménye szerint ki lesz Románia elnöke az őszi választásokat követően?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	9	0,8	0,8
Corneliu Vadim Tudor (2)	7	0,6	0,6
Frundea György (3)	44	3,8	3,8
Ion Iliescu (4)	334	28,7	28,7
Marian Munteanu (5)	4	0,3	0,3
Mugur Isărescu (6)	225	19,3	19,3
Petre Roman (7)	40	3,4	3,4
Teodor Melescanu (8)	16	1,4	1,4

Teodor Stolojan (9)	103	8,8	8,8
Más személy (10)	4	0,3	0,3
Nem tudja (11)	378	32,5	32,5
Összesen	1164	100,0	100,0

K8. Ha a jövő vasárnap elnökválasztást szerveznének, és két jelölt között kellene döntenie, a következő jelölt-párok közül Ön kire szavazna?

	Isărescu - Iliescu	Isărescu - Frunda	Isărescu - Stolojan	Iliescu- Frunda	Iliescu- Stolojan	Frunda- Stolojan
Nem válaszol	5,2%	3,7%	5,8%	4,6%	6,6%	4,2%
Mugur Isărescu	73,3%	13,5%	50,5%			
Ion Iliescu	5,2%			3,7%	6,1%	
Frunda György		73,1%		81,5%		73,4%
Teodor Stolojan			22,9%		68,8%	11,8%
Nem megy el szavazni	5,9%	3,7%	5,2%	4,0%	6,5%	3,8%

Nem tudja	10,3%	6,0%	15,5%	6,2%	11,9%	6,9%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

K9. Ha a jövő vasárnap parlamenti választásokat szerveznének, Ön melyik pártra szavazna?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	9	0,8	0,8
RMDSZ (2)	1025	88,1	88,1
PDSR (3)	9	0,8	0,8
PNTCD (4)	4	0,3	0,3
PD (5)	4	0,3	0,3
CDR 2000 (6)	10	0,9	0,9
PNL (7)	10	0,9	0,9
ApR (8)	4	0,3	0,3
Független (9)	10	0,9	0,9
Más (10)	4	0,3	0,3
Még nem tudja (11)	31	2,7	2,7
Biztos, hogy nem megy el szavazni (12)	44	3,8	3,8
Összesen	1164	100,0	100,0

K10. Kire szavazott 1996-ban?

(Csak azok számára, akik 2000-ben nem szavaznak.)

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékárány
RMDSZ (1)	168	14,4	66,4
PDSR (2)	4	0,3	1,6
PNTCD (3)	3	0,3	1,2
PD (4)	3	0,3	1,2
CDR (5)	22	1,9	8,7
PNL (6)	4	0,3	1,6
Más (7)	1	0,1	0,4
Nem volt szavazásra jogosult (8)	24	2,1	9,5
Nem ment el szavazni (9)	24	2,1	9,5
Összesen I.	253	21,7	100,0

Nem emlékszik, nem válaszol	911	78,3
Összesen II.	911	78,3
Végösszeg	1164	100,0

K11. A szavazást illetően melyik kijelentés érvényes Önre?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	14	1,2	1,2
Már régen nem érdekel a politika (2)	152	13,1	13,1
A választás lehetőség, hogy befolyásoljuk a politikát (3)	420	36,1	36,1
Hiába szavazunk, a politikusok nem képesek változtatni (4)	271	23,3	23,3
Csalódtam a képviselőkben, meggondolom, szavazok-e (5)	71	6,1	6,1
Mindenki elmegy szavazni, miért ne mennék én is? (6)	77	6,6	6,6

A szavazatom nem ér semmit, úgyis más párt lesz győztes? (7)	117	10,1	10,1
Más (8)	11	0,9	0,9
Nem tudja (9)	31	2,7	2,7
Összesen	1164	100,0	100,0

K12. 1996 óta, amióta az RMDSZ kormányon van, az Ön véleménye szerint az általa kinevezett kormánytagok és tisztségviselők milyen mértékben járultak hozzá az ország problémáinak megoldásához?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	15	1,3	1,3
Nagymértékben hozzájárultak (2)	116	10,0	10,0
Részben hozzájárultak (3)	618	53,1	53,1
Alig járultak hozzá (4)	257	22,1	22,1
Egyáltalán nem járultak hozzá (5)	54	4,6	4,6

Nem tudja (6)	104	8,9	8,9
Összesen	1164	100,0	100,0

K13. Milyen mértékben bízik a következő pártokban?

	RMDSZ (1)	PNTCD (2)	PD (3)	CDR 2000 (4)	PNL (5)	PRM (6)	PUNR (7)	ApR (8)	PDSR (9)
Nem válaszol	1,9%	3,5%	3,3%	3,7%	3,3%	3,5%	3,6%	3,5%	3,2%
Teljes mértékben megbízom	28,3%	1,2%	0,7%	2,4%	1,4%	0,2%	0,2%	0,7%	1,0%
Részben megbízom	56,2%	16,9%	12,6%	28,0%	21,6%	2,2%	2,4%	10,5%	5,1%
Inkább nem bízom meg	7,0%	20,7%	2,9%	15,2%	17,2%	7,9%	7,6%	14,6%	9,8%
Egyáltalán nem bízom meg	3,9%	38,0%	44,8%	30,1%	36,1%	69,9%	69,6%	48,7%	65,0%

Nem tudja	2,7%	19,6%	17,6%	20,6%	20,4%	16,4%	16,7%	21,9%	16,0%
Összesen	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

K14. Milyen mértékben bízik a következő intézményekben?

	Teljesen bízok	Inkább bízok	Inkább nem bízok	Alig, vagy egyáltalán nem bízok	Nem tudja	Összesen
RMDSZ (1)	29,3%	55,4%	7,1%	5,5%	2,7%	100,0%
Rendőrség (2)	6,5%	35,4%	26,9%	27,4%	3,8%	100,0%
Igazságszolgáltatás (3)	5,1%	30,9%	28,4%	30,0%	5,6%	100,0%

Helyi önkormányzat (4)	11,8%	45,7%	19,2%	17,2%	6,1%	100,0%
Kormány (5)	3,3%	27,8%	30,2%	31,6%	7,2%	100,0%
Parlament (6)	2,1%	21,3%	28,7%	38,5%	9,3%	100,0%
Románia elnöke (7)	10,9%	38,9%	20,8%	23,4%	6,1%	100,0%
Szakszervezetek (8)	4,0%	23,8%	23,7%	28,8%	19,6%	100,0%
SRI (9)	3,5%	12,3%	18,2%	41,4%	24,5%	100,0%
Magánvállalatok (10)	8,5%	38,6%	20,9%	21,7%	10,2%	100,0%
Állami vállalatok (11)	4,4%	28,8%	27,3%	29,8%	9,6%	100,0%
Bankok (12)	2,7%	21,1%	26,4%	42,5%	7,4%	100,0%
Romániai tévéadók (13)	8,6%	48,3%	20,4%	12,7%	10,0%	100,0%
Magyarországi tévéadók (14)	30,8%	51,3%	5,5%	3,8%	8,5%	100,0%
Hadsereg (15)	14,4%	32,3%	19,3%	18,7%	15,3%	100,0%
Politikai pártok (16)	1,2%	13,3%	27,5%	45,3%	12,7%	100,0%
Egyház (17)	53,1%	32,1%	6,6%	6,1%	2,1%	100,0%

K15. Milyen mértékben ért egyet a következő kijelentésekkel? (%)

	Nem válaszol	Teljes mértékben egyetért	Nagyrészt egyetért	Inkább nem ért egyet	Egyáltalán nem ért egyet	Nem tudja	Összesen
Az állam kötelessége, hogy minden állampolgárnak munkahelyet biztosítson (1)	1,1	59,3	21,1	9,8	6,9	1,8	100,0
A kapitalizmus velejárója, hogy egyesek szegények lesznek (2)	1,2	41,5	24,5	13,0	8,9	11,0	100,0

Egyes parlamenti pártokat be kellene tiltani (3)	1,3	58,6	16,9	8,7	6,4	8,1	100,0
A külföldi vállalkozók profitját az állam kellene hogy korlátozza (4)	1,8	23,8	18,0	14,7	24,2	17,4	100,0
Nem kellene megengedni, hogy az újságokba mindenki azt írjon, amit akar (5)	1,8	28,8	18,2	12,7	32,9	5,6	100,0
Az állam az eddiginél kevesebbet kellene hogy beavatkozzon a gazdaságba (6)	2,5	18,9	16,1	19,5	26,0	17,0	100,0
Az árakat az államnak kellene szabályoznia (7)	2,6	48,9	18,7	8,3	14,9	6,6	100,0

K16. Átadok Önnek néhány kártyát, melyeken országunkat érintő problémák szerepelnek. Állítson fel egy fontossági sorrendet! (%)

	Elhanyagolja	1. hely	2. hely	3. hely	Összesen
Magas infláció (1)	53,0	21,6	13,6	11,8	100,0
Munkanélküliség (2)	47,0	25,0	18,2	9,8	100,0
Területi autonómia hiánya a Székelyföldön (3)	88,1	4,7	3,6	3,6	100,0
A privatizáció lassúsága (4)	88,8	2,4	4,4	4,5	100,0
Az anyanyelv használata a közigazgatásban (5)	78,1	6,0	8,0	8,0	100,0
A kulturális autonómia hiánya (6)	96,4	0,7	1,5	1,4	100,0
Egyházi javak visszajuttatásának nehézsége (7)	86,6	4,2	4,0	5,2	100,0
Az életszínvonal csökkenése (8)	61,9	10,0	13,4	14,6	100,0
A korrupció (9)	67,1	10,1	11,7	11,2	100,0
A magas adók (10)	75,6	4,6	8,6	11,2	100,0

Önálló magyar egyetem hiánya (11)	80,2	4,1	7,0	8,6	100,0
Az anyanyelv használatának hiánya a bíróságokon (12)	93,3	2,1	2,2	2,4	100,0
A helyi autonómia hiánya (13)	88,5	3,3	2,9	5,4	100,0

K17. Véleménye szerint mely problémák foglalkoztatják leginkább az RMDSZ-t? Rangsorolja a kártyákon szereplő problémákat aszerint, hogy milyen fontosak az RMDSZ számára!

	Elhanyagolja	1. hely	2. hely	3. hely	Összesen
Magas infláció (1)	88,6	5,5	2,9	3,1	100,0
Munkanélküliség (2)	84,7	6,5	3,9	4,9	100,0
Területi autonómia hiánya a Székelyföldön (3)	71,0	13,1	7,0	8,8	100,0
A privatizáció lassúsága (4)	94,4	1,8	1,7	2,2	100,0
Az anyanyelv használata a közigazgatásban (5)	53,9	16,0	17,4	12,7	100,0
A kulturális autonómia hiánya (6)	87,0	3,8	5,5	3,8	100,0

Egyházi javak visszajuttatásának nehézsége (7)	63,6	9,0	13,7	13,6	100,0
Az életszínvonal csökkenése (8)	88,9	1,7	4,3	5,1	100,0
A korrupció (9)	91,1	1,8	2,9	4,2	100,0
A magas adók (10)	93,1	1,1	2,7	3,1	100,0
Önálló magyar egyetem hiánya (11)	40,2	24,1	20,7	15,1	100,0
Az anyanyelv használatának hiánya a bíróságokon (12)	86,1	3,4	3,9	6,6	100,0
A helyi autonómia hiánya (13)	79,3	5,9	5,9	8,9	100,0

s

K18. Sok embert foglalkoztatott már a végleges kitelepedés gondolata. Ebben a problémában melyik kijelentés jellemzi leginkább az Ön helyzetét?

(Csak egyet lehet bejelölni.)

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	4	0,3	0,3
Nem gondolkodtam azon, hogy végleg	552	47,4	47,4

elmenjek (2)			
Már gondolkodtam ezen, de valószínűleg nem tenném meg (3)	248	21,3	21,3
Már gondolkodtam ezen, lehet, hogy megtenném (4)	169	14,5	14,5
Már gondolkodtam ezen, s ha lehetőség adódik, elmegyek (5)	136	11,7	11,7
Már gondolkodtam ezen, és keresem a megfelelő lehetőségeket (6)	36	3,1	3,1
Már megvannak a lehetőségek, csak idő kérdése, mikor megyek (7)	19	1,6	1,6
Összesen	1164	100,0	100,0

K19. Van-e olyan romániai magyar/RMDSZ-es politikus, akiben Ön megbízik?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékárány
Nem válaszol (1)	98	8,4	8,4
Nincs ilyen személy (2)	418	35,9	35,9

Van olyan személy (3)	648	55,7	55,7
Összesen	1164	100,0	100,0

K20. Kérem, nevezzen meg legalább három ilyen személyt!

(A kérdezettek legalább 1%-a által megnevezett politikusok.)

Név	Kérdezettek %-a	Csak a preferenciával bírók %-a
1. Frunda György	40,5%	73,9%
• Markó Béla	25,4%	46,5%
• Tôkés László	15,2%	27,8%
• Verestóy Attila	7,7%	14,1%
• Eckstein Kovács Péter	3,5%	6,4%
• Takács Csaba	3,5%	6,4%
• Hajdú Gábor	2,0%	3,6%
• Toró Tibor	1,9%	3,5%
• Bárányi Ferenc	1,5%	2,7%

• Kerekes Károly	1,2%	2,2%
• Kolumbán Gábor	1,1%	2,0%
• Kelemen Attila	1,0%	1,9%
Nem válaszol	45,3%	
Más	17,7%	32,3%

K21. Milyen tulajdonság(ok) alapján tartja kiemelkedőnek az első helyen említett személyt?

(A kérdezetteknek három tulajdonságot kell felsorolniuk.)

K22. Az emberek különbözőképpen vélekednek arról, hogy milyen hatékonyan politizált az RMDSZ, illetve hogyan kellene a jövőben politizálnia. Ön milyen mértékben ért egyet a következő állításokkal?

	Nem válaszol, nem tudja.	Teljes mértékben megalapozottak	Részben megalapozottak	Inkább megalapozatlanok	Teljes mértékben megalapozatlanok	Összesen
Az RMDSZ mostanáig jól	9,7%	21,7%	55,7%	9,6%	3,3%	100,0%

politizált. (1)							
Az RMDSZ vezetőségén belül sokat vitatkoznak felesleges dolgokról. (2)	16,6%	36,1%	33,8%	9,1%	4,4%	100,0%	
A román politikai élet olyan kiszámíthatatlan, hogy jobb volna, ha az RMDSZ még a parlamentbe se küldene képviselőket. (3)	15,1%	8,2%	8,8%	18,9%	49,0%	100,0%	
A romániai magyarság kisebbségi jogait, ha lassan is, de lehet érvényesíteni. (4)	11,0%	42,5%	37,9%	6,5%	2,1%	100,0%	
Előbb meg kellene várni a gazdasági fejlődést, és csak utána foglalkozni a magyarság sajátos problémáival. (5)	13,2%	9,7%	16,3%	18,9%	41,8%	100,0%	
Az RMDSZ vezetőségének meg kellene próbálnia a jövőben is a kormányra kerülni, mert csak így tud hatékonyan tenni valamit a magyarságért. (6)	12,2%	56,9%	23,3%	3,5%	4,1%	100,0%	
Az RMDSZ politikusok	12,8%	11,8%	30,2%	30,2%	15,0%	100,0%	

eddig csak ígérgettek, de nagyon keveset tettek a magyarságért. (7)						
Ahhoz képest, hogy milyen a román politikai élet, az RMDSZ politikusoknak gyakran sikerült érvényesíteni a magyarság érdekeit. (8)	14,1%	25,4%	46,6%	9,5%	4,5%	100,0%

K23. Az utóbbi négy évben több RMDSZ-es miniszter és államtitkár is részt vett a kormányzásban. Egyesek tevékenysége ismert volt, másoké kevésbé. Ön, általában véve, milyen mértékben informálódott ezen személyek tevékenységéről?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	18	1,5	1,5
Rendszeresen követtem az ilyen híreket (2)	143	12,3	12,3
Többször is felfigyeltem az ilyen hírekre (3)	249	21,4	21,4
Esténként felfigyeltem egy-két hírre (4)	530	45,5	45,5
Nem emlékszem, hogy hallottam volna valamit a tevékenységükről (5)	77	6,6	6,6
Nem érdekel a politika (6)	147	12,6	12,6
Összesen	1164	100,0	100,0

K24. A közeljövôt illetően melyik az a két tényezô, amelytôl Ön személyesen a leginkább fél?

Tényezô	%
A gyermek(ek) jövôje	35,4%
Munkanélküliség	33,5%

Áremelkedés	32,2%
Betegség a családban	27,6%
Az egészsége megromlása	22,6%
Háború	12,0%
A bűnözés növekedése	11,0%
Etnikai konfliktusok	9,4%
Diktatúra az országban	8,0%
Társadalmi zavargások	4,8%
Más	1,0%
Nem tudja, nem válaszol	2,5%

K25. A romániai magyarság jövőjét illetően melyik az a két tényező, amelyet a legaggasztóbbnak ítél meg?

Tényező	%
Elszegényedés	46,9%
Kivándorlás	44,4%
A román nacionalizmus megerősödése	25,4%
Asszimiláció	20,2%
A magyar identitás meggyengülése	19,8%

Az RMDSZ-en belüli gyakori széthúzások	14,9%
Etnikai konfliktus kirobbanása	13,4%
A vallásosság gyengülése	8,2%
Más	0,8%
Nem tudja, nem válaszol	6,1%

K26. Ha az RMDSZ kormányzati részvételére gondol, melyik az a két kijelentés, amelyik a leginkább tükrözi a véleményét?

Kijelentés	%
Voltak konkrét megvalósítások.	58,8%
Hasznos volt a romániai magyarság számára.	53,5%
A román közvélemény megbízhat bennünk.	39,1%
A románságot még jobban ellenünk fordították.	8,7%
Semmit se sikerült megvalósítani abból amit felvállaltak.	7,6%
Káros volt a romániai magyarság számára.	3,9%

Nem tudja, nem válaszol	28,5%
-------------------------	-------

K27. A jövőre nézve mi a véleménye - a 2000-es választások után lépjen be az RMDSZ egy olyan kormánykoalícióba, amelynek tagja:

	Nem válaszol	Teljes mértékben egyetért	Inkább egyetért	Inkább nem ért egyet	Egyáltalán nem ért egyet	Nem tudja	Összesen
CDR 2000 (1)	3,4%	39,6%	26,2%	4,6%	4,9%	21,3%	100,0%
PDSR (2)	4,0%	3,7%	5,6%	13,3%	53,3%	20,2%	100,0%
PNTCD (3)	4,0%	7,2%	23,8%	15,7%	23,8%	25,4%	100,0%
PNL (4)	4,2%	9,5%	28,1%	11,7%	19,5%	27,1%	100,0%
ApR (5)	4,2%	4,4%	15,0%	15,1%	30,7%	30,6%	100,0%
PD (6)	4,3%	6,2%	14,8%	15,5%	32,9%	26,4%	100,0%

K28. Feltételezve, hogy a 2000-es választások után ismét több párt fog együtt kormányozni, bemutatunk Önnek néhány lehetséges koalíciót, kérjük, rangsorolja aszerint, hogy melyik az a kormánykoalíció amelyben az RMDSZ-t a legszívesebben látná!

--	--	--	--	--	--

	CDR 2000 - PD - PNL - RMDSZ (1)	PDSR - PNL - RMDSZ (2)	PDSR - APR - RMDSZ (3)	PDSR - PD - RMDSZ (4)	PDSR - RMDSZ (5)
Nem válaszolt	0,8%	2,2%	2,6%	2,6%	2,6%
1. opció	83,6%	5,6%	3,5%	4,0%	4,4%
2. opció	5,5%	43,8%	21,6%	17,5%	9,4%
3. opció	2,4%	27,4%	26,9%	26,6%	9,1%
4. opció	2,3%	12,2%	27,3%	36,7%	12,7%
5. opció	3,2%	5,7%	14,9%	9,5%	58,4%
Nem tudja	2,3%	3,1%	3,1%	3,2%	3,3%
Összesítve	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

(1 - legjobb választás; 5 - legrosszabb választás)

K29. Az előbb azt kérdeztük, milyen koalícióban látná legszívesebben az RMDSZ-t. Most arra kérjük, mondja meg, hogy az Ön véleménye szerint az országot melyik koalíció fogja vezetni?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékárány

Nem tudja (1)	203	17,4	17,4
CDR 2000-PD-PNL-RMDSZ (2)	401	34,5	34,5
PDSR-PRM (3)	18	1,5	1,5
PDSR-PNL-RMDSZ (4)	79	6,8	6,8
PDSR-PD (5)	59	5,1	5,1
PDSR-CDR 2000-RMDSZ (6)	68	5,8	5,8
PDSR egyedül fog kormányozni (7)	103	8,8	8,8
PDSR-PNL (8)	42	3,6	3,6
PDSR-PD-RMDSZ (9)	47	4,0	4,0
PDSR-RMDSZ (10)	41	3,5	3,5
PDSR-CDR 2000 (11)	13	1,1	1,1
APR-PD-PNL (12)	17	1,5	1,5
PDSR-APR-RMDSZ (13)	28	2,4	2,4
PDSR-PD-APR (14)	45	3,9	3,9
Összesítve	1164	100,0	100,0

K30. Milyen mértékben elégedett Ön a... (%)

	Nem válaszol	Teljes mértékben elégedett	Részben elégedett	Inkább elégedetlen	Teljes mértékben elégedetlen	Nem tudja	Összesítve
Helyi RMDSZ vezetőségének tevékenységével (1)	3,7	15,5	45,2	16,5	10,1	8,9	100,0
A megyei/területi RMDSZ vezetőségének tevékenységével (2)	4,6	10,9	45,9	15,8	6,6	16,2	100,0
Az SZKT működésével (3)	6,9	4,8	32,2	13,5	6,8	35,8	100,0
Markó Béla elnök tevékenységével (4)	4,1	24,0	44,5	11,9	5,6	10,0	100,0
Takács Csaba RMDSZ ügyvezető elnök tevékenységével (5)	6,4	16,9	36,1	9,4	3,7	27,6	100,0
Tökés László tiszteletbeli elnök tevékenységével (6)	4,4	25,8	31,7	15,5	14,1	8,6	100,0

Az RMDSZ parlamenti frakcióinak tevékenységével (7)	5,8	11,6	41,6	12,4	4,9	23,7	100,0
Az RMDSZ kormányzati tisztségviselőinek tevékenységével (8)	5,8	12,1	40,2	13,9	5,5	22,4	100,0

K31. Amennyiben az RMDSZ kormányon marad, milyen mértékben foglalkozzon a következő problémákkal? (%)

	Elhanyagolva	1. hely	2. hely	3. hely	Összesítve
Az infláció csökkentése (1)	67,7	14,9	9,1	8,3	100,0
A munkanélküliség csökkentése (2)	63,1	15,2	13,1	8,7	100,0
Székelyföld területi autonómiájának a kivívása (3)	86,3	6,3	4,0	3,4	100,0
A privatizáció felgyorsítása (4)	91,6	2,7	2,6	3,2	100,0
Az anyanyelv használatának kiterjesztése a közigazgatásban (5)	76,4	8,8	9,5	5,3	100,0
A kulturális autonómia kivívása (6)	93,0	2,4	2,1	2,6	100,0
Egyházi javak visszajuttatása (7)	85,7	4,8	5,0	4,6	100,0
Az életszínvonal növelése (8)	62,0	14,4	12,9	10,7	100,0
Harcolni a korrupció ellen (9)	79,3	3,6	7,8	9,3	100,0

Az adók csökkentése (10)	80,2	4,6	7,6	7,7	100,0
Az önálló magyar egyetem megalapítása (11)	75,2	7,1	8,0	9,7	100,0
Az anyanyelv használatának bevezetése a bíróságokon (12)	92,4	0,9	2,6	4,0	100,0
A helyi autonómia kiterjesztése (13)	87,9	3,1	4,1	4,9	100,0
A magyarlakta települések gazdasági életének fellendítése (14)	80,7	5,0	6,2	8,2	100,0
A magyar-román gazdasági kapcsolatok erősítése (15)	87,9	3,4	2,9	5,8	100,0

K32. Felsoroljuk Önnek néhány RMDSZ politikus nevét. Van-e közöttük olyan, akinek az álláspontját az esetek többségében helyesnek tartja?

Többet is lehet választani!

RMDSZ tagságra vonatkozó kérdések

K33. Válaszoljon a következő, RMDSZ tagságra vonatkozó kérdésekre!

1. Tagja vagyok az RMDSZ-nek, és fizetem a tagdíjat.	32,5%
2. Jelenleg is tagja vagyok az RMDSZ-nek, de nem fizettem a tagdíjat már rég.	17,3%
3. Nem vagyok és nem is voltam RMDSZ-tag.	40,9%
4. Valamikor tagja voltam az RMDSZ-nek, de már nem tartom magam annak.	7,8%
5. Nem válaszol	1,5%

Magyarázat: Az alanyok egy válaszlehetőséggel élhettek. A százalékok a különböző válaszlehetőségek gyakoriságát mutatják.

K34. Ha az utóbbi félévre vonatkozóan átgondolja, hogy milyen mértékben informálódott az RMDSZ-ről, melyik kijelentés érvényes Önre?

1. Nem érdekelt, nem figyeltem az RMDSZ tevékenységét a sajtóban.	20,4%
2. Esetenként felfigyeltem egy-két, az RMDSZ-re vonatkozó információra a sajtóban.	54,1%
3. Rendszeresen követtem a sajtóban az RMDSZ-re vonatkozó információkat.	19,0%
4. Szűkebb környezetemben beszélgettem a romániai politikai helyzetről és az RMDSZ	19,4%

tevékenységéről.	
5. Helyi szinten részt vettem RMDSZ gyűléseken, fórumokon.	7,7%
6. Megyei, vagy magasabb szinten részt vettem RMDSZ gyűléseken, fórumokon.	1,8%
7. Nem válaszol	0,3%

Magyarázat: Az alanyok több válaszlehetőséggel élhettek. A százalékok a különböző válaszlehetőségek gyakoriságát mutatják.

K35. Ha az utóbbi félévre vonatkozóan átgondolja, hogy milyen mértékben vett részt az RMDSZ szervezeti tevékenységében, melyik kijelentés érvényes Önre?

1. Nem volt semmi közöm az RMDSZ-hez mint szervezethez.	59,7%
2. Tagságdíjat fizettem az RMDSZ-nek.	33,9%
3. Részt vettem az RMDSZ szervezeti tevékenységeiben (gyűlések).	9,1%
4. Besegítettem az RMDSZ által szervezett tevékenységek szervezésében.	7,2%
5. Vezetői tisztséget vállaltam az RMDSZ vezetésében (helyi vagy más szintű).	1,8%
6. Nem válaszol	0,7%

Magyarázat: Az alanyok több válaszlehetőséggel élhettek. A százalékok a különböző válaszlehetőségek gyakoriságát mutatják.

Régió. Regionalizmus

K36. Sokat beszélnek mostanában a régiókról, regionalizmusról. Amikor Ön erről hall, akkor mire gondol?

K37. Ön szerint mi a legfontosabb előfeltétele annak, hogy egy régió kialakulhasson?

1. Az ott lakó emberek azonos nyelvet beszéljenek.	13,5%
2. Abban a térségben sok egymással kapcsolatban álló vállalkozás működjék.	18,6%
3. Az adott térségben lakók hosszas történelmi együttélése.	34,7%
4. Jó minőségű, szerteágazó út- és vasúthálózat kösse össze a településeket.	5,8%
5. Legyen egy működő egyetem az illető térségben.	4,8%
6. Más	2,2%
9. Nem tudja	19,5%
10. Nem válaszol	0,9%

K38. Amennyiben az RMDSZ kidolgozna egy régiófejlesztési programot annak a régiónak, ahol Ön él, melyik volna az a két legfontosabb dolog, amelyekkel kiemelten kellene foglalkoznia?

1. Az úthálózat megjavítása és kibővítése.	36,2%
2. Egy helyi egyetem kiépítése.	18,5%

3. Az anyanyelvhasználat bevezetése a közigazgatásban.	39,1%
4. A környezetszennyeződés és rombolás megállítása.	15,9%
5. A szociális intézményhálózat bővítése.	13,5%
6. A turizmus fellendítése.	19,8%
7. Gazdasági előnyök biztosítása a külföldi befektetők számára.	28,0%
8. Egyéb	1,4%
9. Nem tudja, nem válaszol	1,8%

Magyarázat: Az alanyok két válaszlehetőséggel élhettek. A százalékok a különböző válaszlehetőségek gyakoriságát mutatják.

Választási opciók és ezt befolyásoló tényezők

K39. Választások előtt vagyunk. Mennyire ismeri ön az RMDSZ által állított megyei parlamenti jelöltek listáját?

	Nem RMDSZ-tag	RMDSZ-tag	Összesen
1. Még nem hallottam róla.	52,5%	45,3%	50,2%
2. Hallottam egy-két nevet, de pontosan nem ismerem.	31,8%	40,4%	34,5%
3. Elégé pontos ismereteim vannak a jelölt listáról.	8,6%	8,0%	8,4%
4. Folyamatosan követtem a jelöltállítást, és tudom, hogy kik vannak a jelöltlistán.	6,7%	5,2%	6,2%
5. Nem válaszol	0,4%	0,8%	0,6%

K40. Honnan szerzett tudomást a jelöltlistáról?

--	--

1. A helyi lapokból	57,3%
2. A helyi rádiók/tévék hírműsorából	36,2%
3. A központi lapokból	9,6%
4. A központi rádiók/tévék hírműsoraiból	16,4%
5. Ismerősöktől	24,4%
6. Az RMDSZ gyűlésén hallotta	11,0%
7. Már nem emlékszik, honnan	3,6%

K41. Az RMDSZ a következő négy évben több dolgot szándékszik kiemelten támogatni. Válasszon ki az alábbi listából két olyan célkitűzést, amelyeket Ön nagyon szeretne megvalósulni látni!

1. A profitadó csökkentése a vállalkozásfejlesztés ösztönzése érdekében.	24,0%
2. A mezőgazdasági jövedelemadó további felfüggesztése.	24,8%
3. Magán nyugdíjpénztár és biztosítási rendszer létrehozása és működtetése az erdélyi magyarság számára.	19,1%
4. A Nagyvárad-Bukarest autópálya kiépítése és az észak-nyugati régió (Szatmár, Nagybánya) csatlakoztatása az autópályához.	7,9%
5. A még vissza nem szolgáltatott államosított és elkobzott ingó és ingatlan egyházi vagyonok tulajdonjogának visszaállítása.	24,9%
6. Önálló, állami, magyar tudományegyetem létrehozása	30,8%
7. A szóránymagyarság számára az anyanyelvű kulturális és oktatási intézmények biztosítása.	25,6%
8. Romániai Állami Magyar Múzeum létrehozása és működtetése.	3,8%
9. Országos szintű állami magyar televízió és rádió létrehozása és működtetése.	15,7%

10. Az erdők és földek tulajdonjogának a végleges rendezése.

21,5%

Magyarázat: Az alanyok két válaszlehetőséggel élhettek. A százalékok a különböző válaszlehetőségek gyakoriságát mutatják.

K42. Véleménye szerint, az alábbiakban felsorolt szavak melyike, milyen mértékben jellemzi az RMDSZ jelenlegi állapotát?

A	Nagyon találó az A	Inkább az A	Inkább a B	Nagyon találó a B	B	Egyik sem	Nem tudja/ sNem válaszol
1. Egységes	10,8%	36,0%	32,2%	9,8%	1. Széthúzó	1,9%	8,3%
2. Erős	8,7%	39,6%	33,2%	6,1%	2. Gyenge	4,3%	8,2%
3. Határozott	15,2%	33,6%	28,7%	8,9%	3. Megalkuvó	3,4%	10,2%
4. Realista	17,1%	43,8%	16,3%	5,4%	4. Nem realista	3,8%	13,5%
5. Energikus	13,0%	33,0%	30,2%	9,7%	5. Fáradt	4,2%	10,0%
6. Sokszínű	19,1%	41,8%	15,0%	5,6%	6. Szűklátókörű	5,0%	13,6%

K43. 1996 óta, amióta kormányon van az RMDSZ, az Ön véleménye szerint hogyan alakult Romániában a románok és a magyarok közötti viszony?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	30	2,6	2,6
Sokkal feszültebb, mint azelőtt. (2)	38	3,3	3,3
Feszültebb, mint azelőtt. (3)	132	11,3	11,3
Nem változott. (4)	359	30,8	30,8
Valamelyest enyhült a hangulat. (5)	457	39,3	39,3
Jelentős mértékben enyhült a hangulat. (6)	104	8,9	8,9

Nem tudja (7)	44	3,8	3,8
Összesen	1164	100,0	100,0

Megjegyzés. A következő három kérdést nem tettük fel Fehér, Beszterce-Naszód és Krassó-Szörény megyékben.

K44. Milyen mértékben ismeri az Ön által megszavazott RMDSZ parlamenti képviselők tevékenységét?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékárány
Nem válaszol (1)	31	2,8	2,8
1996-ban nem szavaztam. (2)	140	12,6	12,6
1996-ban nem szavaztam az RMDSZ-re. (3)	31	2,8	2,8
Az RMDSZ-re szavaztam, de nem tudok semmit erről. (4)	361	32,5	32,5
Az RMDSZ-re szavaztam, és részben ismerem a tevékenységüket. (5)	433	39,0	39,0
Az RMDSZ-re szavaztam, és ismerem a képviselők tevékenységét. (6)	114	10,3	10,3
Összesen	1110	100,0	100,0

Megjegyzés. A következő kérdéseket csak azoknak tettük fel, akik nem a (4) vagy az (5) lehetőséget választották.

K45. Milyen mértékben feleltek meg az elvárásainak az Ön által megszavazott képviselő(k), szenátor(ok)?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	455	41,0	41,0
Teljes mértékben (2)	49	4,4	4,4
Részben (3)	504	45,4	45,4
Egyáltalán nem (4)	36	3,2	3,2
Nem tudja, nem ismeri tevékenységüket (5)	66	5,9	5,9
Összesen	1110	100,0	100,0

K46. Ha egy szóban kellene kifejeznie azt, hogy a jövőre nézve mit vár el az RMDSZ-től, az alábbiak közül melyiket választaná?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem válaszol (1)	31	2,8	2,8
Határozottság (2)	208	18,7	18,7
Erő (3)	51	4,6	4,6
Egység (4)	170	15,3	15,3
Bátorság (5)	76	6,8	6,8
Büszkeség (6)	14	1,3	1,3
Tisztánlátás (7)	107	9,6	9,6
Nemzethűség (8)	103	9,3	9,3
Megfontoltság (9)	94	8,5	8,5
Bölcsesség (10)	87	7,8	7,8
Hozzáértés (11)	156	14,1	14,1

Más (12)	2	0,2	0,2
Nem tudja (13)	11	1,0	1,0
Összesen	1110	100,0	100,0

K47. Az RMDSZ-en belül különböző platformok működnek. Mi az Ön véleménye ezekről?

	Gyakoriság	Százalékarány	Érvényes százalékarány
Nem tudja, nem válaszol (1)	502	43,1	43,1
Inkább gyengítik az RMDSZ-t. (2)	362	31,1	31,1
Inkább erősítik az RMDSZ-t. (3)	300	25,8	25,8
Összesen	1164	100,0	100,0

K48. Amikor véleményt alkot egy politikai vagy más jellegű témáról, mennyire veszi figyelembe a következőket:

(%)

	Nem válaszol	Teljes mértékben elfogadom.	Kisebb fenntartásokkal elfogadom.	Általában fenntartásaim vannak.	Egyáltalán nem fogadom el.	Nem tudja	Összesen
Helyi napilap (1)	10,5	22,0	38,1	11,1	2,7	15,6	100,0
Országos napilap (2)	11,9	8,7	33,3	12,8	3,5	29,8	100,0
Helyi rádió (3)	12,5	19,5	30,8	10,2	2,7	24,2	100,0
Országos/regionális rádió (4)	10,1	14,2	33,5	14,0	2,8	25,3	100,0
Magyarországi rádió (5)	10,1	33,6	32,6	3,4	1,0	19,2	100,0
Helyi tévécsatorna (6)	14,5	14,9	29,6	7,6	4,0	29,3	100,0
Országos tévécsatorna (7)	6,1	19,3	43,0	16,3	4,4	10,8	100,0
Magyarországi tévé (8)	5,2	41,1	38,1	5,3	1,0	9,3	100,0

--	--	--	--	--	--	--	--	--

K49. Amikor véleményt alkot egy politikai vagy más jellegű témáról, mennyire veszi figyelembe a következőket?(%)

	Egyház (1)	Ismerősökkel, barátokkal folytatott beszélgetések (2)	Munkahelyen folytatott beszélgetések (3)	Nyilvános fórumok (4)
Nem válaszol	4,1	3,8	5,6	7,0
Mindig figyelembe veszem.	25,1	11,6	6,6	6,8
Gyakran figyelembe veszem.	19,8	31,4	15,5	9,9
Egy-két esetben figyelembe	18,8	36,9	19,4	11,9

veszem.				
Egyáltalán nem veszem figyelembe.	16,6	11,5	8,6	9,2
Nem vonatkozik rám.	15,5	4,7	44,2	55,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

- [Bodó Barna: Választás és váltás](#)
- [Jakabffy László: Egy vélemény Biharból](#)
- [Ráduly Róbert: Szövetség az önkormányzatokban](#)
- [Szász Jenő: RMDSZ és médiadiktatúra](#)
- [Bárdi Nándor: Választások a két világháború közti romániai magyar kisebbségpolitikában](#)
- [A romániai magyar és német népkisebbség parlamenti képviselőinek számadatai kilenc választásról](#)
- [Dr. Fritz László: A közigazgatási választások eredményei](#)
- [Dr. Fritz László: A Iorga-kormány "interimár-bizottságai" és a magyar nemzetkisebbség](#)
- [A Magyar Párt paktumtárgyalása](#)
- [\[Ugron Istvánnak, az OMP elnökének lemondása\]](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000. A megyei tanács megválasztása](#)
- [A megyei tanács megválasztása](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000](#)
- [A helyi tanács megválasztása](#)
- [Önkormányzati választások 1996-2000](#)
- [Polgármesterek megválasztása](#)
- [Székely István: Cselekvési alternatívák 2001 tavaszán](#)
- [Jürgen Habermas: Az európai nemzetállam és a globalizáció hatásai](#)
- [Romániai magyar választók 2000 szeptemberében](#)
- [Demeter M. Attila: Negatív és pozitív szabadság, liberalizmus és kommunitarizmus](#)
- [Győri Szabó Róbert: A parlamenti pártok és az alapszerződések \(1994-1997\)](#)
- [Horváth Krisztina: A Hasan és Chaush c. Bulgária ügy és a kisebbségi jogok védelme, avagy a muftik törik át a hallgatás falát?](#)
- [Varga Attila: Állam és egyház viszonyrendszerének elemzése](#)
- [Boga Emese: Az ígéret mint árucikk](#)
- [Fákó Péter: A gazdasági növekedés alakulása Romániában \(1991-1997\)](#)
- [A nemzetiségi irodalom válogatott bibliográfiája](#)
- [Bognár Zsolt: Róluk, de nélkülük...](#)